

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., fél évre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Jóbarát és ellenség.

Ennek a két szónak fogalmával úgy hiszem tisztában van mindenki. Hiszen ebből áll majdnem az egész világ, mert mindenkinek van jó barátja, de ellensége is. Olvastam egyszer valahol: „Akinek sem barátja, sem ellensége nincs — az szájalomra méltó.” S ez tényleg úgy van. Mert kell, hogy legyen, aki velünk érez jóban és rosszban, — de viszont van, aki, hogy úgy mondjam, ellentünk érez, egy vagy más okból.

Hogy a jóbarát mindenkinél nagyobb kincs, azt mindenki tapasztalhatta, aki egy vagy két ilyen vele érző lélekre talált az életben és hogy őket meg kell becsülni, azt mindnyájan legfőbb kötelességeink közé sorozzuk. Ebben a cikkben azonban több szó esik az ellenségről, mert hogy ennek t. i. két-féle fajtája is van.

Az első pl. a gyáva, alattomos ellenség. Aki csuszó-mászó, bujkáló féreg módjára igyekszik ártani annak, akinek ellenségévé vált. Kohol képtelenné-képtelenebb pletykákat és ragalmakat rosszakaratulag és ezeket igyekszik mindenütt „beadni”, ahol árthat az illetőnek, sőt még ott is, ahol semmi érdeke nincs erre.

Nagyon természetes, hogy intelligens ember kiérzi belőle a személyeskedést és eszerint mérlegeli a hatottakat. De

akik kevésbé intelligensül gondolkoznak, avagy maguk is kishitűek, azok kész örömmel hitelt adnak az ilyeneknek. És sok embernek az életét tönkretettek már ezzel. Mert az alattomos, bujkáló ellenség olyan mint féreg a fa gyökerében, lassan örül, míg végre elsorvad az egész. Ez a veszedelmesebb, de egyszersmind a közönségesebb fajtája az ellenségnek.

Van még a második fajta: a gavallér ellenség. Ez már sokkal ritkább mint az első, mert gávaleheroson ellenség lenni csak a nagy intelligenciájú ember tud. Ez bátran, nyíltan bevalija hogy: igenis X-nek, Y-nak ellensége vagyok. Nem tagad; meg-megmondja a véleményét: miért; de soha nem alattomoskodik, soha nem bujkál és nem csusz-masz. Nem kohol ragalmakat, sőt ha ilyenről értesül, nem adja tovább, hanem hallgat és küzd a saját tiszta fegyvereivel, felemelt fővel — nyíltan S ha győz, vagy legyőzetik — egyképen gavallér marad azért, mert nem is tudna más lenni, mint gavallér. Aki ilyen ellenséggel kerül szembe, az soha sem alázza meg magát, akkor, amikor a béke jobbát nyújtja az illető felé.

De aki az első fajta ellenségre tesz szert, — pedig sajnos, majdnem mindnyájunknak csak ebből jut ki; — az jól teszi, ha messziről elkerüli az illetet, mint valami utálatos kigyót, amelyről nem tudja az ember, melyik perében marja meg halálosan.

Igen okosan írja Molnár Ferencz valamelyik cikkében: „Ha vala i haragoszik reánk, ez meg nem elég ok arra, hogy kibeküdjünk vele. Az élet úgy van berendezve, hogy a haragosokat nena meg is kell ütni.” — Mind ezeket ő is az alattomosan bujkáló, ármánykodó ellenségekre értette, akik sima, álszenteskedő, kenetes arccal törnek embertársaik romlására; közben mindenütt ma ukat tolvaj elötérbe és a saját egyéniségüket kifogástalannak feltüntetve. A legtöbb esetben ez sikerül is nekik egy-egy időre, mert a hízegés sok ember húságát legyezgeti és a hízegőtől beadott ragalmaknak sokan hitelt adnak — addig amíg a maguk karán nem okulnak. Csakugyan csekély azoknak a tisztán látó embereknek a száma, akik a hízegőtől nem hagyják magukat tévutra vezetetni és kellő értékere letudják szállítani az ilyen alakok magaviseletét. A sima, kikent-kifent udvaronemodor, a folytonos hajókolás mindenki előtt, különösen jellemzi az alattomos csuszó-mászó ellenséget.

S míg a gavallér-ellenség szilárdan áll a maga véleményvilágításában, nem hagyva magát sem jobbra, sem balra irányítani senkitől, addig az alattomos, bujkáló ellenségnek soha nincs önnálló véleménye, hanem hajladozva ismeri el a mások nézetei helyességét és csak kigyómódjára csuszva-mászva marja meg ellenfelét.

A gavallér ellenség nem kertel, nem

T A R C A.

Megint csak az asszonyoknak.

Minden fénynek megvan a maga árnyéka. A mi nagy kulturánk mellett csak szembe-szőköbb, hogy mily nagy rétege kulturátlan az emberiségnek; de nemcsak az emberiségnek, hanem a magunk földén levő emberi társadalomnak is. S mert a kulturátlan embert alacsony szellemi színvonalra nem képesíti szellemi tevékenységre, az az emberi társadalom gazdasági erőinek gyarapításához csak testi munkájával járulhat. Masszovál termelése csak testi munkájának gyümölcse-ből áll. Testi munkájából el. Azt váltja föl készpénzre, azt becsátja áruba.

Ilyen kulturátlan elemekből kerülnek ki tehát azok a munkaerők is, amelyek a ház durvább munkáinak ellátására rendelkezésünkre állanak, a cselédek.

Cseléd! Mily rettegett fogalom ez a leg több háziasszony előtt. Nem hiszem, hogy emulana valamely asszonyösszejövetel, a melyen az urnók a cselédet — ezt a kulturátlan teremést — be ne vitték volna a szalonba — beszéd tárgyának. Az én cselédem ilyen, a te cseléded olyan, az övé meg amolyan. Csak jó nem. S megint csak a cseléd itt is, ott is, mindenütt csak a cseléd-

dek miatt való panasz. A lapok is tele vannak a cselédkérdés mizeriáival s az asszonyok, kiket ez a kérdés annyira éget, hogy sokszor a családi bekecség mulik annak kedvező megoldásán, nem tudtak mindaddig orvoslatot találni. Pegig hát egyes-ült erővel és nagy kitartással meg ezt a bajt is orvosolni lehetne. S kik volnának annak orvoslására inkább hivatottak, mint épen az asszonyok?

Ugyanazon idő alatt, míg az egymás panaszait elmondják és meghallgatják, tanácskoznak lehetne azon, hogy miként lehetne elejét venni azoknak a bajoknak, melyek őket a panaszokra készítetik.

Hogy pedig az orvos gyógyítószert irhaszon, előbb meg kell alapítani a baj lenyegét (diagnózis) s meg kell alapítani a baj okait. Alig lehet vitás, hogy a cselédgyónak oka a cselédnek kulturátlanságában van. Ha pedig ott van, akkor a bajt nem is lehet másféleképpen megszüntetni, mint épen csak a kulturátlanságuk megszüntetésével.

A cselédekkel meg kell, a cselédekkel nevelni, kell. Minden helyi társadalom felnevelhetne a saját cselédszükségletét, ha annak asszonyai hozzájárulnának.

Álljanak össze asszonyaink s alapítsanak egy cselédcollegiumot.

Ennél a pontnál érintkezik aztán a cselédkérdés meg az a másik, a patronage, vagy mondjuk: matronage. Toborozzák assz-

zonyaink maguk köré a védelemre szoruló leánygyermeküket 12 éves kortól kezdve s meglesz a cselédanyag. Azt azután csak szellemileg és a cselédteendőben mivelni kell. Szoktatni tisztaságra, rendre, pontos-ságra, hű-évre, engedelmességre, becsületességre, igazmondásra, kötelességtudásra.

A collegiumban oktató urnóknak pedig le kell tudni eszközöket a cselédjelöltek értelmi fejlettségéhez és fokához, meg kell érteniök minden egyesnek a lekövetet s az elérni kívánt célhoz képest kell alkalmazni azokat az eszközöket, amelyek segítségével a sikert felmutatni akarják.

Ilyen irányú akcióból a kezdet nehézségiben szívesen kivinnem a részemet olyképen, hogy pedagógiai és lelektani ismereteimet tökéletesen a cselédnevelésben résztvenni kívánó urnók támogatására.

Ugyancsak készséggel állanék rendelkezésre az előzetes teendő, s a tervezet megbeszélésére is.

Hiszen nem igen van reményem, hogy szavaim behatoljanak urasszonyaink kabinetjeibe, de én nem resteltem a fáradságot s a bizonytalanság homokjába is szétszórtan az ötlet magját.

FILANTROP.

keres kibuvókat, amelyeken át alattomosan eltüntesse véleményét akkor, amikor ezt a szükség úgy hozza magával; — hanem minden időben egyforma, mert viszont árutakon sem igyekszik ártani ott, ahol lehet — ellenfelének.

De amit már cikkem kezdetén is megírtam, ilyen ellenség ritkább mint a másik fajta, mert csupán a nemes gondolkodású nagy intelligenciájú s nem közönséges lelkületű emberek tulajdonai lehetnek mindazok, amiket a gavallér-ellenség fogalmáról írtam. Mihelyt valakiben kevés az igazi intelligencia, a finom lélek, — abban a pillanatban képtelenné válik mindazokra a dolgokra, amiket fentebb ismerttettem az olvasóval. — Mert ellenségeinkkel is méltányosan bánni, — ez a legyőzése — önmagunknak. Aki erre képes, az nem lehet közönséges ember. S akinek ilyen haragosa van, az igyekezzék hozzá hasonlónak válni, — ha még maga is nem olyan volna.

Van egy arab közmondás, amelyik így hangzik: A „lovagias ellenség többet ér a faragatlan jóbarátnál.“ Tessék ezt a közmondást megszívelni, aztán majd rájön mindenki, hogy — az araboknak igazok van.

Németh Búske.

A néptakarékosság jubileuma.

A mult hetekben jubiláló postatakarékpénztár bölcsőjét az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben ringatták. Az ősi takarékpénztár a magyarnál hosszú ideig a ládafia volt, sőt némely helyen most is az, mert tudunk arról, hogy a székelység egy része, a mely az erdőértékesítések révén pénzhez jutott, ma is otthon a ládafiában őrzi a kis vagyontöredékét, nem akarja azt másra bízni, lévén a magyarnak olyan természete, hogy nem bíz a postautalványban, ment a postamester az asztalának a fiókjába teszi a pénzt és feltámad a magyarban a hit, hogy az ott is maradhat és épen ezért a császár kenyerét fogyasztó bakának szánt kis pénzt inkább eldugja egy borítékos levélben. Az OMGE már a mult század hetvenes éveiben felkarolta és ellenőrizte a kebelében alakított külön szakosztályt a Weisz B. f. által kezdeményezett iskolai takarékpénztárakat. Az akkori tökeszegény világban szinte horribilis összegre emelkedett ennek az intézménynek a betétállománya, mikor 1887-ben 28.900 betevő iskolás gyermek 616 iskolában több mint 230 ezer koronát vallott tulajdonának.

Ezt a jól indult és szépen fejlődött intézményt a most negyedszázados jubileumát ünneplő postatakarékpénztár váltotta fel. Az az intézmény, a mely a hozzáfűzött reményeket messze túlhaladta, a mely céltudatos vezetéseinek megfelelőleg intézményszerűleg iktatózott bele a közintézményekbe és a mely mint az első magyar szociális alkotás utat tört más intézmények-

nek, úgy hogy a szociális haladásának egyik legjelentékenyebb tényezőjét ünnepli benne a magyar, a kinek érzeke is igen kevés volt az ilyesmikre.

Az első igazgatót, a csak beamter Lassnigot követte Hollán, a ki már az intézetnek a szociális munkásságára fordított nagy súlyt, erre következett Halász Sándor, a ki az intézményt beiktatta az európai pénzforgalom jelentékeny intézményei sorába s ma a negyedszázadon büszkén tekint vissza szép múltjára és biztos reménnyel várja a jövőjét, melyben részese kell hogy legyen ennek az országnak a gazdasági fejlődésében.

És itt jelentkeznek az újabb feladatok, a melyeknek a betöltése ennek az intézménynek annál könnyebb, mert immár mellette van a jól kiérdemelt népszerűség, a teljes hitel, a mit a magyar köz és a magyar gazdasági életben oly nehéz elérni.

Az intézmény mint a néptakarékosság gyűjtőmedencéje seljesen bevált, mint a készpénzforgalom megcsökkenésére szolgáló intézmény épen ilyen jól betölti a maga feladatát, de túl a becsülettel és szép eredménnyel leszállt negyedszázadon más feladatok is jelentkeznek.

Szüksége van az országnak a postatakarékpénztárra másképpen is. Ennek az intézménynek szolgálni kell az ország hitelforgalmát. Hogy ezt szolgálni is fogja, arra megvannak a biztató előjelek. Értékpapír és járadék üzlet immár beleviszi a népet a magasabb pénzületi fériába mert le tudja vinni a kistökések körébe az állam és hitelpapirokat, azokat a vagyonehelyezési eszközöket, amelyek alig voltak ismerősök a kis népnél és a mi kis pénzvilágunkban szinte elérhetleneknek látszottak a kiesiny tőkeerő számára.

Ennek a nagy intézménynek szolgálnia kell továbbá az államhitelt. Fájdalom úgy tűnnek fel országos pénzügyeink, hogy a magyar államnak sorozatokban lesz szüksége kölcsönökre. Hálás terrenum mutatkozik a postatakarékpénztárnak az államkölcsönök-nél. És ha az osztrák postatakarékpénztár az ilyen feladatokat meg tudja oldani, mennyire meg tudja oldani a mi intézetünk, amely mindig magasabb fokon állott a teljesítőképessegnek mint társa a szociálisban. Ha még hozzávesszük, hogy a postatakarékpénztár a kisemberek betéteinek egy részét arra fordíthatná, hogy rendelkezésre boesátaná a kis existenciák egyedüli hitelforrásainak, a mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezeteknek, azt hisszük, megrajzoltuk azokat a feladatokat, a melyeknek teljesítése méltó volna az ünneplé multhoz. Ilyenfajta kiépítése a postatakarékpénztár jövőendő munkaprogramjának méltó volna az intézethez és hozzáillenek a nemzet természetszerű gazdasági evolúciójához.

És végül ott ül a jubileumi ünnepség díszmenetében a posta- és távirdata-intézet. Valamint a római triumfátor menetében a rabszolga a diadalmas vezérnek folyton a fülébe, ne felejtse, hogy ember vagy, emlékezzék ez az

intézet munkájában, dicsőségében mindenkor egyaránt arra, hogy az ő testvére a magyar posta- és távirdata-intézet, amely segítette gyarapodásában, tehát sohase feledkezzék meg a takarékpénztár a postáról, az ő hűségét segítő társáról, fáradoimainak osztályosáról.

H I R E K.

Kinevezés. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a budapesti borvizsgáló-bizottság tagjává vidékünkéről Foster Elek gyulakeszi-birtokost nevezte ki.

Eljegyzés. Buday Lajos tapolczi m. kir. polg. fiúiskolai tanár, lapunk munkatársa f. hó 5-én jegyezte el. Prácer József türjei nyug. körjegyző, földbirtokos leányát Paulát.

Nyugdíjazott tanár. Zalaegerszegről jelentik: Udvardy Vincét, a zalaegerszegi áll. főgimnázium tanárát 36 évi munkássága után nyugdíjazták. A derek férfiú egész nemzedékeket nevelt fel s távozása alkalomával úgy a tanári kar, mint a tanuló-ifjúság könnyes szemekkel vett tőle búcsút. Udvardynak azonban ezzel nem fejeződött be munkássága, mert mint a városi és megyei mozgalmaknak egyik legodaadóbb harcosa, továbbra is élénk és tevékeny szerepet játszik.

Megyeiülés. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 1911. évi február hó 13-án tartandó gyűlésén a 106 pontból álló tárgysorozat közül bennünket közelebről érdeklő tárgyak a következők: Alispáni jelentés a törvényhatóság állapotáról. A nyugdíjazás folytán megüresedett sümegi járási főszolgabírói és az ezen állás betöltésével megüresedő állások betöltése. A vármegye alispánjának előterjesztése Bódy Zoltán vármegyei első aljegyzőnek az alispán és főjegyző akadályoztatása esetében az alispáni teendők kivétel és ideiglenes ellátására leendő felhatalmazása iránt. A földmivelésügyi miniszter ur 69000. sz. rendelete a közlegelők javítása tárgyában. A „Balaton Szövetség“ a balatoni nyári hajózási menetrend megállapítása és a „Balaton-tavi Gőzhajózási Részvénytársaság“ által beszerzendő új gyorsjáratu gőzhajó költségeihez leendő hozzájárulás tárgyában. Badaacsonyi hegyközség kerénye a badaacsonyi hajókikötőhöz vezető utnak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele iránt. Köveskál képviselőtestületének a körjegyzői lak építési terveinek és költségvetésének megállapítása, az építési munkálatok kiadása és az építési szerződés megkötése tárgyában hozott határozata. Monoszói képviselőtestületének szénkenégeraktár felállítás tárgyában hozott határozata. Acs György tapolczi és Varga János balatonfüredi járási utbiztosok ségély iránti kérvénye. Szentantalfa község vasári helypénz-díjszabályzata.

A legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok a tapolczi járásból az 1911. évi évre a következők: Takács Jenő, Lessner Sámuel Tapolca, Nagy Sándor Btomaj, Ley József Tapolca, báró Putheány Géza Szigliget, Hertelendy Ferenc Lesencetomaj, Lőke Árpád Taliándörög, Rónay Albert Zalabálap, Zollner Béla Szigliget, Hedry Géza Zalabálap, Nagy Zoltán Szigliget, Eöry Miklós Nemesgulács, Szalay Dezső Káptalanotóti, Lusztig Ferenc Tapolca, Nagy Aladár Balatonederics, Lessner Mór, Marton Gyula, Pollak Adolf, Lessner József, Berger Vilmos, Dr. Fischer Gyula Tapolca, Dobrovics Miklós Diszel és Dr. Hoffmann László Tapolca, Ezekon kívül választott bizottsági tagok vannak 24-en.

Mulatság a Csányi-szobor alap javára. A csáktornyai járás jegyzői kara, a járás főszolgabírájával f. évi február hó 25-én Csáktornyán, részben a csáktornyai kórház, részben a zalaegerszegi Csányi-szoboralap javára táncvigalmat rendez.

A tapolczai járás közigazgatásának ügyforgalma volt 1010. október hó 31 én hátralék 55 ügydarab, november 1-től december 31-ig beérkezett ügydarabok száma 1324. Összesen 1379, amelyből elintéztetett 1274 ügy, — elintézetlen 1910 december 31 én 105 ügydarab.

Népesedési mozgalom járásunkban. Az 1910. évben november és december hónapban a tapolczai járásban a születések száma 171, — az elhaltak száma 131, — így a szaporodás a nevezett időszakban 40 egyén volt.

Ipartestületi közgyűlés. A Tapolczai Ipartestület ma délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését saját helyiségében a következő tárgysorozattal. 1. Az 1910. évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. A módosított alapszabályok záradékának felolvasása. 3. Jelentés a múlt évi zárszámadásokról, vagyon kimutatásról, a tisztviselőknél a felmentvény megadása. 4. Az 1911. évi költségvetés megállapítása. 5. A tisztviselők megválasztása. 6. Netáni indítványok, melyek a közgyűlés előtt 5 nappal elnöknek beadandók. Az iparosok érdeke, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenjenek. A Tapolczai Ipartestület közgyűlése a módosított alapszabályok értelmében valószínű, hogy ma megtartható lesz, mert csak a tagok egyharmadának kell jelen lenni.

Bátor életmentő. Kiss László keszthelyi gazd. akad. hallgató saját élete veszélyeztetésével mentette ki Böröcs László nyomdászsegédet, aki alatt a jég beszakadt és a víz alá merült.

A gazdakör tagjait ez uton is felhívjuk, hogy gálcz és raffia szükségletüket folyó hó 15-ig a községi megbizottaknál vagy a kör titkárnál okvetlen bejelentsék, mert későbbi előjegyzéseket a gazdakör el nem fogadhat Tapolczai tagjai részére lapunk kiadóhivatalában is van előjegyzési iv. letéve, ahol azt szintén előjegyezhetik.

A gazdákért. Mint halljuk a. m. kir. földmívelésügyi miniszter kisebb gazdáknak is ad ki hidegvérű menlovakat teljesen ingyen fedezés céljából. A meniovak idővel a gazdák birtokába maradnak.

Ma lesz a tapolczai kath. Legényegylet műkedvelői előadása. Szinre kerül Kasza Vilmos balatoncsicsói ptebanos Árva Rózsi című 3 felvonásos népszínműve. Az előadás, amely a kör helyiségében lesz, este 8 órakor kezdődik.

Háziipari kiállítás. Jövő vasárnap nyílik meg a Tapolczavideki Gazdakör által rendezett és Tapolczán, Diszelben, Badaacsonytomajon, Lesenczenémetfaluban és Balatonédericsen tartott háziipari tanfolyamokon készült munkadarabokból összeállított kiállítás a rom. kath. kisdudóvodában. A kiállítás ingyen megtekinthető. A munkadarabok egy része másnap eladásra kerül.

Száj- és körömfájásos vadak. A száj- és körömfájás, mely az ország marhaállományában óriási kárt tett, hír szerint az erdők vadait is fenyegeti. Veszprémmegye egyes vidékein — a vadőrök jelentése szerint — vannak már száj- és körömfájásos szarvasok és őzek is, melyek összebújva, mintegy segélykérően közelre bevárják a járóelöket, sőt egyik-másik egyáltalán nem is próbál menekülni.

Befagyott a Balaton. Már néhány év óta a Balaton csak partjain fagyott be, most azonban az egész tó felületét sima jégtükör fedi. Megkezdődött a korcsolyázás, vitorlászánkózás, talán még a kocsiközlekedés is Somogyba, ha az időjárás tovább is oly hideg lesz, mint eddig.

Sportélet Tapolczán. A tapolczai korcsolyázó egyesületnek a kemény téli időjárás igen kedvező. Nap nap után élénk korcsolyasport folyik a jégpályán. Este pazar villamosvilágítás mellett szórakozik az egész séges sportkedvelő közönség.

Gazdasági cselédek jutalmazása. A jövő héten terjesztik föl az alispánhoz azokat a hűségese gazdasági cselédeket, kik állandó

hűségük és kiváló szorgalmuk által magukat kitüntették. Kiosztásra kerül tizenket darab 100 koronás díj és 12 díszoklevél.

A Tapolczai Ipartestület a múlt szombaton tartotta tancmulatságát a Balaton vendéglőben. Habár a multság anyagilag szépen sikerült, azonban sajnálattal tapasztaltuk, hogy hiányzott onnan Tapolczának nagyszámú iparos osztálya. Nem tudjuk mi az oka, hogy iparos osztályunk annyira széttagolódik, de valóban visszatetszést szül, hogy a hivatalos szervezet kebelében alakult vigalmi bizottság sem tudja őket legalább évenként egyszer rendezendő multságán összehozni. Nem először tapasztalható ez, mert évek óta így van. Vagy talán már itt is felütötte fejét az átkos társadalmi arisztokrácia, amely sajnos minden osztályban annyira érezhető. Mégis a szép számban összegyűlt vendégsereg a reggeli órákig kedélyesen szórakozott.

Felülizettek: Dr. Daranyi Ignác 10 K. dr. Kovács Vilmos 8 K. Marton Gyula 6 K. Forster Elek, dr. Deák Jenő 5—5 K., dr. Kaszás Károly, Kovács Iván, Glazer Sándor, 4—4 K., dr. Szücs Arnold, Keszler Aladár, Bricht Jenő, Barna Emil, Dienes Kálmán 3—3 K., Töppfel Matyas, Sebestyén Mihály, Hirsch József, Kell Árpád, Puk Izidor, Hujós Jenő, Brattán József, Molnár Kálmán, Weisz József, Hurth Lajos, David Zoltán, Kocsi Ferencz, Flieg József, Molnar Endre, Steiner Zsigmond, N. N., Hirsch David 2—2 koronát, Konecz József, Pruska József, Grósz Miksa, Guth Imre, Anda Lajos, Szollár Gáspár, Kovald János, Morvai Lajos, Tóth Imre, Rakiczán Tivadár, Mersits János, Mester József, Burián Imre, Horvath István, Vinkler Rudolf, Steiner Miks, Löbl Bela, Bakó Roland, Székely Gyula, Pressing Gábor 1—1 koronát, Németh József 50 fillér, Kaszap Árpád 6 koronát.

Az iparsó ára. A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt köröket, hogy a pénzügyminiszter és a Magyar Bank és a Kereskedelmi Részvénytársaság közt történt megállapodás folytán az iparsó ára metermázsánként 20 fillérrel olcsóbb lett. E szerint 100 métermázsáról kisebb mennyiségek átvétele alkalmával a tiszta só ára 2 korona 57 fillér, a tisztátalané 2 korona 17 fillér, 100 métermázsra vagy azon felüli mennyiségnél a tiszta só ára 2 korona 20 fillér, a tisztátalan 1 korona 80 fillert fog kitenni. A szigetkamara és marosujvári bányatelepekre nézve megállapított ezen árakhoz Szigetkamara a bányától a denaturálólétephez való szállítás költsége fejében 18 fillér hozzászámítandó. Más helyen történő átvételnél az árak a szigetkamara, illetőleg marosujvári denaturálólételepről való vasúti szállítási díjakkal emelkednek.

Téli a sél mondja a cigány. Semmiféle hideg se bántja annyira a szellős öltözetű moret meg purdját, mintha a fogvagyogató szél ránczálja szennyes rongyait. A múlt heten sok volt ebből az időjárásból. Még a nem cigány is szívesen húzta meg magát a jó meleg szobában. Hogy milyen csipős erős szél volt, azt csak a szabadban lehetett egész kellemességében élvezni. Ugy látszik nemcsak a naptár szerint, hanem valóságban is most elvezük től apó hatalmát.

Ég a balatonkereszturi lóp. Akik a múlt héten este a Balaton mellett utaztak szép képet láthattak. Balatonkeresztur mellett fekvő mintegy 5000 hold lóp 8 nap óta s a Balaton alsó részét teljesen bevilágította. Messziről úgy látszik mintha 100 meg 100 ház állna tűzben.

Balatonfüreden sportegyesület van alakulában, amely a teli sportokon kívül felöleli az összes nyári vízi sportokat is. Télen korcsolyáznak, vitorlászánkóznak, fakutyáznak, rédlóznak, nyaron hajóháznak, fírdnek, cs. másáznak. Szóval felhasználja a természet nyújtotta kedvező alkalmat mindennemű vízi sportra.

Megörült. Pénzes Ferencné gulácsi kanasz felesége megörült. A szerencsétlen veszélyes örültet a hatóság vette gondozásába.

Tűz. Lesenczenémetfaluban január hó 31-én Erdelyi Istvánné lesenczenémetfalui lakos háza

teteje a nyitott padlásra repült szikrától tüzet fogott és elhamvasztotta a ház tetejét és a padláson volt élelmiszert; biztosítva nem volt.

Telefon a szolgabírói hivatalban. Árvay Lajos Zalavármegye alispánja elrendelte, hogy a tapolczai főszolgabírói hivatal a távbeszélő hálózatba bekapcsolassék.

A gőzgépközlekedők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban március hó 5. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelő-séghez küldendőek Deák-tér.

A legtöbb fejfájásnak a mértéktelen evés és ivás következtében elrontott gyomor az okozója. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a fejfájás megszüntetése végett az emésztőszerveinkből eltávolítsuk mindazt a káros anyagot, mely a rosszulletet okozza.

„Mindazon esetekben, — írj dr. Stiller, a nagyhirű budapesti orvos-tanár — melyekben enyhe, biztos és a gyomrot kimelő sós hashajtóra van szükségem, evék óta csaknem kizárólag a természetes **Ferenc József**-keserűvizet veszem alkalmazásba.”

A kereskedésekben vagy gyógytárakban határozottan valódi Ferencz József-keserűvizet kell kérni; a hol pedig nem kapható, tessék direkt a Ferencz József-keserűvízforrások szétküldési-igazgatóságához Budapestre fordulni.

Villamosvilágítás Sümegen. Sümegen már sok mindent terveztek, néhány dolog sikerült is, azonban több volt olyan, amelyik a vele született gyengeségben jobblétre szenderült. Ujabbán mozgalom indult meg a villamosvilágítás érdekében. Mint halljuk nagy érdeklődés mellett volt tanácskozás ez ügyben, amelynek végeredménye volt, hogy ha kellő számu fogyasztó jelentkezik, ugy egy otthelyi molnár megépíttetne a villamosvilágítás művet olyképpen, hogy nappal a malom hajtására, éjjel pedig világításra fejlesztve a villamoságot.

Zalamegye mozgósítás esetén. A honvédelmi miniszteriumban évenként próbamozgósítást csinálnak, hogy az esetleges háboru nem találja-e készületlenül a honvédármádiát. Ezek a mozgósítások nem a csapattestek ide-oda tologatásból, nem az ugynevezett felvonulásból állanak, hanem csak papiron történnek, meggyőződést szerzendő, hogy a katonai és közigazgatási hatóságok háboru esetén rendelkezésre tudják-e nyomban bocsájtani a szükséges támogatást a katonai parancsnokságoknak. Az idei próbamozgósításra most készülnek a honvédelmi miniszteriumban. Ez okból Hazay Samu honvédelmi miniszter rendeletet intézett Zalavármegye törvényhatóságához, amelyben kérdezi a miniszter, hogy az előirt intézkedéseket megtette a vármegye az esetre, ha netán mozgósítás rendeltetnék el. Kívánatos — mondja továbbá a miniszter rendelele, — hogy tényleges mozgósítás esetén a katonaság részére kellő mennyiségű takarmány s élelmiszert álljon rendelkezésére, éppen azért utasítja a miniszter az alispánt, hogy az erre vonatkozó adatokat sürgősen gyűjtse össze. A jelentésben feltüntetendő, hogy Zalamegye egy esetleges tényleges mozgósítás esetén mennyi takarmányt és élelmiszert lenne képes a katonaság részére szolgáltatni.

Tíz új zóna lesz. Marx János, a Magyar Államvasutak igazgatóságának elnöke már beterjesztette a kereskedelmi miniszter elé azt a tervezet, amelynek alapján a zónatarifát reformálni fogják. A reformnak az a legfőbb célja, hogy vele a Máv. jövedelmeit fokozzák. A zónák számát tízzel fölemelik, de még így is olcsóbb lesz a személytarifa, mint Ausztriában. Legalább ezzel vigasztalja a Máv. az utazó közönséget. Annyi bizonyos, hogy a közönség a személydíjak felemelésének nem nagyon fog megörülni.

A vasuti állomáson. Egy utas, aki nagyon előkelően volt öltözve, megszólítja a kalauzt: — Mondja csak kalauz ur, ez a vonat megy Tapolca felé?

— Igenis nagyságos uram, tessék ide föl szállani erre, itt van egy jó fülke, — szól a kalauz és egy első osztályú kocsira mutatott.

De az utasnak harmadosztályú jegye lévén, mutatja a kalauznak, hogy ő harmadosztályú kocsit keres.

Erre a kalauz nagy virtussal raktábal:

— Akkor lóduljon gyorsan hátra, mert mindjárt indulunk!

A halál öccse. E névvel régtől fogva az alvást illetik, noha igaztalanul, mert igazság szerint az alvás az élet tápforrása. Legyünk bármily fáradtak és kimerültek, néhány órai pompás alvás visszaszerzi nekünk az elvesztett erőt és a mélyen érzett boldogság állapotába helyez minket. Az egészséges alvás sokat ér, de csak azok részesülnek benne, a kik idegeiket kímélik. Izgató italok gyöngítik az idegeket, minek következtében álmatlanság áll be. Főszerepet játszik e tekintetben a majd minden családban használatos kávéital. A Kathreiner-féle Kneipp malátakávé megszokása által már számos álmatlanságot nyert gyógyulást. A valódi Kathreiner-féle Kneipp malátakávé a babkavenak összes aromatikusan előnyeit tartalmazza, a kárteknony alkatrészek nélkül. Jóízű kávéitalt állíthatunk abból elő, mely a szívet és idegeket minden természetellenes izgalomtól megóvját. Teljes joggal nevezik tehát a valódi Kathreiner-t a legjobb családi kávénak.

Az Élet 7-ik száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A Vasárnapi level, mint mindig, most is színes. Prohászka Ottokár: Az én napom című cikke költői szárnyalású és mélyesen filozófikus. Kanizsay Ferenc a Dreadnoughtról írt szociológiai elmeséltatása és Erdős René Trascatti című cikke, továbbá Kárpáti Aurel novellája az Élet egy szép éjén. Kiemeljük még Balla Ignác és Erdős René verseit és Grosz Leó tudományos csevegését, a többi rovat is színes, tartalmas és eleven. A gazdag illusztráció pedig művészi. Az Élet szerkesztősege és kiadóhivatala Budapest, VII. Damjanich-utca 50.

Borhegyi BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMÚ SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Borhegyi lithiumos borviz, kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz. Főelárusító Tapolca és vidék részén. Tölgyesi János esemegé kereskedő-e.

Eladó! Csigó László Dobosi erdejében 200 méter dorongfa, 330 határ ágfá, 10000 drb., tölgyfa szőlőkaró. Továbbá Gyulakesziben 200 szekér istállótrágya, 15 szekér sörju és őrpaszalma rózott, 3200 drb. akácfa szőlőkaró.

Bővebbet

Csigó Lászlónál Gyulakesziben.

TAPOLCAI LAPOK
GONDOLTOK.

A legmagasabb fellegvár cintermében felállított ravataltól épp annyira van a menyország, mint a kunyhó szalmával behintett földjén elhelyezettől.

Akik a közvélemény érdeklődése körén kívül esnek, játszak leginkább, hogy nem törődnek semmit a közvéleménnyel.

A házasság kölcsönös szerelmen kezdődik, kölcsönös féltékenységen folytatódik és kölcsönös közönyösségen végződik.

A legtöbb szegény ember ha az Eldorádó sövényéig juthatna, hosszabban ennél keresztül magát rajta.

302/1911.

Hirdetmény.

Felhívtnak a gyámok és gondnokok, hogy a gyámoltjaik és illetve gondnokoltjaikra vonatkozó jelentő lapot és ingóságai kimutatást nálam 8 nap alatt adják be.

Tapolca, 1911. február 10.

Horváth Jenő főjegyző.

JÉGGYARAKAT, hűtő-berendezéseket

a Borsig-cég kitértően bevált ammóniak, vagy kénassav kompressziós rendszerek szerint, valamint

TELJES VÁGOHIDI BERENDEZÉSEKET

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLIK -féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság.

Budapest, Váci-ut 45—47 sz.

TELEFONSZÁMOK: 74 76., 74 77. és 98—58. Interurban. Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk:

Kathreiner-féle Kneipp malátakávé

utólrághetetlen előnyei folytán naponta málna isszák. Egyedül igazi családi kávé! Olcsó és egészséges.

Árverési hirdetmény.

Én Takács Jenő tapolcai kir. közjegyző közölni teszem, hogy Balázs Lajos bizományos és szállító badacsonytomaji lakó megkeresése folytán elárverezem, s illetve eladom most nevezettől Kapusi Dániel szállodatulajdonos, szászrégeni lakós által megvett és utóbbi által el nem szállítottkövetkező borokat: egy hordóban 1802 liter (Bogyay Máté-féle), egy hordóban 1803 liter (Bogyay Máté-féle), egy hordóban 1800 liter (Bogyay Máté-féle), a bort, és egy hordóban 22 hlt. (Dr. Kovács-féle) új bort.

Az árverés színhelye: Badacsony, Marton Gyula ur pinczéje; az árverés ideje: 1911. február 16-ik napjának délutáni 4 órája.

A bor hordóként 56 korona hektóliterenkinti kiküldési ár mellett kerül árverés alá, s amennyiben ezen ár be nem ígértetik, úgy ez fokozatosan leszállítatik mindaddig, míg ígérlet nem tételik; a legmagasabb vételár ígérő fél tekintetik vevőnek, s ez köteles a vételár kezemhez nyomban letíztetni és a vételi illeteket viselni, mert ellen esetben az alant megjelölt bánatpénzt elveszti és a bor a kesedelmes vevő veszélyére nyomban újból árverés alá bocsájtatik, köteles lévén az illető kesedelmes vevő az esetleges vételár különbözetet is az eladó részére megtéríteni.

Minden árverező fél tartozik bánatpénzzel az árverés megkezdése előtt az árverés alá kerülő bor beesértékének 10 százalékát kezemhez letenni.

A vevőfél köteles az általa megvett bort 15 napon belül elszállítani, s ez ideig is a bor vevő veszélyére marad a pincében.

Tapolcán, 1911. február 5. napján Takács Jenő kir. közjegyző.

5979. tkv. sz. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolcai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, miszerint Pék József mindszentkallai lakós végrehajtónak Varga Józsefné szül. Mecsnóbel Anna mindszentkallai lakós végrehajtást szenvedő elleni 128 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolcai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén levő: 1. a mindszentkallai 510 sztykben végrehajtást szenvedő neven álló, együttesen eladandó 1. 11. hrsz. ház 7. sz. alatt és 1. 32. hrsz. belteleki káposztáskertre 830 korona, 2. a 640 sztykben ugyanazak végrehajtást szenvedő neven álló, együttesen eladandó 1. 45 hrsz. belteleki káposztáskertre, 1. 553 hrsz. rozskuti dűlői szántóra, 1. 1172 hrsz. bukszári dűlőben levő szántóföldre és 1. 614 b. hrsz. rozskuti dűlői szántóra együttesen 637 korona, 3. a mindszentkallai 435 sztykben végrehajtást szenvedő tulajdonautó felvett 1046 hrsz. köveshegyi szőlőre 476 korona, 4. a mindszentkallai 232 sztykben 814 hrsz. öreghegyi szőlőre és pré-házból végrehajtást szenvedő 3696 illetősegre 135 korona 10 filler és 5. a mindszentkallai 801 sztykben 1045 b. hrsz. köveshegyi szőlőből ugyanazt illető 1/2 részre 77 korona ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik és erre határidőül:

1910. évi március hó 3. napjának délelőtti 10 órája

Mindszentkalla községhezahoz kitértetik. Az ingatlanok a kiküldési árak ket harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok a kiküldési ár 20 %-át készpénzben vagy ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnal történt előleges letelét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnal és Mindszentkalla községhezahoz betekinthetők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolca, 1910. évi november hó 25.

Papp, s. k. kir. járásbíró. A kiadvány hiteleül: Ján, kir. tkv.-vezető.

Badaacsonyan
a középső dűlőben szép fekvésű, egy
hold oltványnyal beültett termőszőlő
villaépítésre alkalmas,

eladó

Bővebbet a kiadóhivatal.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Alapja állandóan nagy választék raktárát. **Nechwitz**
Fenecz szabadalmazott „AUSZTRIA” permetező
egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő
Rakóczy, légnyomású, **Mayfarth** és **Eclair** veremre
permetezők, melyeket gyors árú készlettel rendelke-

Szenkénégezők (Egyszerűség, **Borsziva** 110 és
ömlők (Heinrich rendszer). **Ekék**, **K** ar var gép és
golyos csapágya.

továbbá a legna-
gyobb választék

szőlőpresekből,
Lütichi és **Pieper** vadászfegyverekből,
mindennemű **gazdasági és szőlészeti** gépekből

Nehez első rendű AUSZTRIA
permetezőkhoz mindennemű alkatrészek kaphatók
Állandó nagy raktár hasznait vasut

sínekből és vasgerendákból.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, oleső
szép szőlőt akar, biza-
lommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

lelkismeretesen vezetett
oltványtelepítés

Ős-Csanádon (Torontál m.)

ahol szokvány minő-
ségű, I. rendű fás,
gyökeeres és sima
szőlőoltványok,
bor- és esemesge-
fajok, valamint
amerikai sima és gyö-
keeres szőlővesz-

zők, nemkülönben ugyanazon fajok II rendű
osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók
Szőlőugasnak külön e célra választott fajok
Orpington fajbaromfi tenyésztés. Előjegyzések ősz
és tavaszi szállításra elfogadhatók.

Gyümölcsfa és rózsaoztványokban nagy választék.
Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy
Veszprém, 1910. szeptember 27.

Tisztelt Uram! Az Önnél rendelt és vásárolt
gyökeeres szőlőveszővel igen meg vagyunk elé-
gedve, mert úgy gyökere, mint vesszeje kitűnően
sikerült és mind jól megerrett.

Tisztelettel vagyok
Benkó István.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

RÉTHY-FÉLÉ

permetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan Réthy-féléit kérjük, mi-
vel sok haszontalan utánzata van.

1. doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-féléit fogadjunk el.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapoleza (Főtér.)

Allandó, nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámból.

Friss sertéshus, I. rendű sertés zsír
háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvagottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADE

Legolcsóbb napi árak.

Egy külön bejáratu butorozott

utcai szoba azonnal kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalba.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapoleza, Arany János-utca, a zárdakert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellállítását és javítását, bor-
fejtő, szenkénégező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező gépreszeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Eladó széna és thuja.

Hertelendy Ferencz gazdaságában

eladó circa 500 mm. prima réti széna 6 koronával
és több száz darab 1—2—3 méteres disz piramis
thuja 1—2 forintért, választás szerint.

Kernya György

ispán

Lesenczetomaj.

Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársasággal Egyesített Kölcsönös Segélyszövetkezet.

MEGHIVÓ.

A Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársasággal Egyesített Kölcsönös Segélyszövetkezet

folyó 1911 évi február hó 26-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívom.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Fischer Gyula

igazgató.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYSOROZATA:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő szövetkezeti tag kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése a III., IV-ik és V-ik évtársulatot illetőleg, valamint az alapszabályok 5. §-a értelmében 1911. január hó 1-én életbe léptetett VI-ik évtársulatról és ezzel kapcsolatosan ezen évtársulat megalakulásának kimondása.
3. A felügyelő bizottság jelentése.

4. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása s a felmentvény érdemében hozandó határozat.
5. Az igazgató, 12 igazgatósági tag, a felügyelő bizottsági elnök és három felügyelő bizottsági tagnak, az alapszabályok értelmében 3 évre leendő megválasztása.
6. Az alapszabályok 26. § a értelmében beadott indítványok tárgyalása.

III., IV. ÉS V-IK ÉVTÁRSULAT.

TARTOZIK

Mérlegszámla 1910. december 31-én.

KÖVETEL

V a g y o n	Összeg		Összeg		T e h e r	Összeg		Összeg	
	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
Betét a Tapolczai Takarékpénztárnál	161718	67			Heti törzsbetétek				854996
Kötvények	731805	—			Alakulási díj III. évtársulat	2348	—		
Hátralékos kamatok	7079	32			" " IV. "	1501	—		
Butor és felszerelés	750	—			" " V. "	1961	—	5810	—
Pénztár	125	02			Mult évről áthozott jövedelem III. évtársulat	15336	87		
M. kir. postatakarékpénztár	1260	68	902738	69	" " " " IV. "	1597	03	16933	90
					Ez évi tiszta jövedelem III. évtársulat	16910	41		
					" " " " IV. "	6485	14		
					" " " " V. "	1603	24	24998	79
			902738	69				902738	69

Részlet és tagállomány kimutatás.

	III. évtársulat	IV. évtársulat	V. évtársulat	II. évtársulat
Állomány 1910. január 1-én	520 tag 2310 üzletrésszel	509 tag 1493 üzletrésszel		449 tag 1309 üzletrésszel
Az 1910 év folyamán az V-ik évtársulat megalakulásával belépett			572 tag 1961 üzletrésszel	
1910. év folyamán kilépett	7 " 26 "	7 " 17 "	3 " 6 "	449 " 1309 "
Állomány 1910. december 31-én	513 tag 2284 üzletrésszel	502 tag 1476 üzletrésszel	569 tag 1955 üzletrésszel	

Összesen: 1584 tag 5715 üzletrésszel.

Ezenkívül az 1911. év január hó 1-én alakított VI. évtársulatba ez ideig 580 tag 1755 üzletrésszel jelentkezett.

Tapolcza, 1910. december hó 31-én.

A könyvelésért:

Dr. Fischer Gyula
igazgató.

Szücs Jenő
titkár.

Grosz Dezső
főkönyvvezető.

A fenti számadást megvizsgáltuk és azt minden tekintetben helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1911. február hó 11-én.

A felügyelő bizottság:

Takács Jenő
felügy. biz. elnök.

id. Leszner Mór
felügy. biz. tag.

Weiler Kálmán
felügy. biz. tag.